

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 1/2 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі члени по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шаткевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Петербуржский Beschwichtigungshofrath

(X) Недавно виказали ми, які Росія останніми роками osiąгнула успіхи на полудні, нагромадила воєнних сил і флоту, неначе би завтра мала виступити до нової війни на Балкані. На сі змаганя Росії звернуло бачність мало що не все дньовикарство австрійско-угорске, добачаючи в тім нову грозу заколоту європейского мира. Тепер виступив петербуржский дописуватель »Berliner Tageblatt-a« в ролі Beschwichtigungshofrath-a, щоби дати поясненя на голоси австро-угорского дньовикарства що-до змагань Росії на полудні. Він бачить у всім пересаду. Коли говорять про се, що над Прутом нагромаджено стілько війська, як підчас останної російско-турецкої війни, то се є незвичайне прибільшенє. Рух війск над Прутом по єго думці споводований осінними маневрами і не є нічим незвичайним. Ані у висших війскових кругах в Петербурзі, ані поміж офіцерами полків, які мали участь в маневрах, не було мови про яке небудь глибше значінє, про якусь поважнійшу ціль, що лучила би ся з тими маневрами. А вжеж було-б се неможливе, якби був який небудь замір тайний, при знаній щирости російській.

Викликали також зачудованє, пише дальше дописуватель »Berl. Tageblatt-a«, поміри глибини моря »на найважнійших місцях« європейского і азійского побережя Босфору з корабля »Ростислав« і се зробило у віденських політичних кружках

немиле вражінє. В сій справі мав дописуватель дати високопоставлений воєнний з маринарки, що стоїть в тісних зносинах з командуючим »Ростислава« (в. кн. Олександр Михайлович), ось яке поясненє: Подібні поміри робить ся при всякій нагоді, так н. пр. при нагоді відвіданя пристаній в Бресті, Шербурзі, Тульоні, так само як і коло Царгорода. А особливо в. кн. Олександр Михайлович з великою ревностю займає ся подвиженєм маринарки і чимало причинив ся особисто до поправи картографічного материялу російської флоту. Отже зовсім можливо, що серед таких обставин поміри з покладу »Ростислава« визначили ся великою точностю і пильностю. В тім не потребують віденські »політики« ще добачати ніякої грози. На основі певних інформацій, засягнених між війсковими і свѣтскими личностями, за певнє дописуватель »Berliner Tageblatt-a«, що супротив вістий розповсюджуваних віденськими дньовиками про змаганє Росії на Балкані, поступованє »міродайних кругів« в Петербурзі не дає Австрії найменшого поводу до якого небудь занепокоєнє. В міродайних кругах політичних Росії, як і серед російської суспільности всі переконані глибоко о тім, що Росії потреба мира, щоби она могла свобідно і безупинно внутр розвивати ся і скріпити ся фінансово після китайского походу.

Dziennik Polski — Przedświt — Галічанін.

Гарду спілку зробили згадані дньовики, ніби-демократичний »Dziennik Polski«, польско-

вірменський »Przedświt« і москвофільський »Галічанін«, щоби нечуваними напастями і видумками поборовати посла Барвіньского. Іменно »Dziennik Polski« подав недавно ніби то з певного жерела статейку, котру для характеристики теперішнього дньовикарства польского наводимо в цілости і в дословнім перекладі:

»Нова вигадка руских борителів. Доносять нам з достовірного жерела, що в кількох виборчих округах перепавші кандидати радикальні розпочали шалену агітацію за висланєм мажоритарної депутації до цесаря зі скаргою на мимі надужитя урядників при виборах. Агітатори голосять, що сеї депутації желяють собі у Відні, а кождий з учасників, окрім карти вільної їзди, одержить по 5 зр. денно.

»Се річ у вискій степені знаменна, що агітація найзавзятійше ширить ся в бродскім окрузі і то під фірмою свѣжо вибраного посла п. Барвіньского, який здає ся бавитись в махіявелізм. По струченю п. Савчака вважає себе п. Барвіньский одивоким кандидатом на члена краевого влділу і чинить навіть відповідні забіги в рішаючих сферах, а рівночасно уділює свої фірми радикальним агітаторам, підбурюючи люд до демонстрацій. Дотепер — як запевнюють — найбільше учасників депутації зголосило ся з межі виборців п. Барвіньского в бродскім окрузі.

»Вартість сих депутацій, які вже нераз несли до Відня товарний поїзд знярдів темноти і отуманєня, є надто знаною в краю і в центральноім правительстві, щоби треба ще раз застановляти ся над нею. Значінє має лише ся обставина, що поза демонстрацію стоять люди, які хіба найменше мають причини до жалоб і жалів. Не перша се впрочім проява бізантинізму наших найсердечнійших«.

Цікаво буде додати, що саме тоді п. Барвіньского навіть не було в Галіччині, бо виїхав

29)

О. Я. Кониський.

Молодий вік Максима Одипця.

(Хроніка з давноминулого).

»Відлепортовавши« становому, що у пана Гвиди повісив ся гумений, Глушко, переступаючи з однієї ноги на другу і мучи в руках шапку, чекав приказу, »що діяти далі з отим висільником«.

— [Стерегти, суворо відповів становий, скинувши очи на стелю; а се значило, що в голові у його роїть оя якась важна думка, що впала йому знезавька.

— Стережемо, відповів соцький; трох чоловік я приставив і казав пильновати, щоби ніхто й близько не підходив, та й сам не тямлю, як воно буде, коли кому треба буде їхати в панський двір? Висільника того не можна в такому разі не зачепити.

— Чому не можна?

— Бачте, взяв він та саме посередині гловня над брамою і повісив ся, наче йому більш місця не було; і клуна, і комори — скільки хоч, вішай ся, дак ніж! повіс його лихий на браму, щоби бачив всяк, хто йде!

— Гм! над брамою! промовив становий і

якась весела сутінь мигнула йому по тварі: на брамі... значить — тут щось да не так... А з якої причини він повісив ся?

— Лихий його знав, а я не вістен; вжеж не з доброго ди а...

— Люде що кажуть?...

— Більш того, що мовчать.

— А на твою думку як? що за причина?

— Про мене... хотів і повісив ся...

— Дурак ти!...

— Чую, ваше благородіє.

— Ти не чув, не бив його пан?

— Запевне не скажу; може й не без того; звісно — близько до огню, швидче осмались ся.

— Да ти говори до діла, мені твоїх приказок не треба. Чувш дурню ти?

— Чую! такій вже я з роду...

— Дак не бито його?

— При мені не бито, а без мене — не вістен, не скажу...

— І не чув?

— Блягузкали люде, що вібито на тім тижді блохи трохи покусали його.

— Кого?

— Вжеж не мене, а висільника того.

— Хлоста, значить, була?

— По штанах бито...

— А не похваляв ся пан на другу, по голуму?

— Кажуть, велів сподівать ся.

Становий аж усміхнув ся і казав Глушко

йти і пильно стерегти тіло, — »а я під вечір, додав він, сам приїду... Стулай!«

Але Глушко не рушав і мав шапку.

— Кажу тобі: стулай, промовив становий.

— Я чую, ваше благородіє! та ще одна пригода:

Отам за селом завяз у заметі якийсь чоловічок; по всему знати, що він не тутешній, не з наших і як на мов око, дак щось воно не певне, може й небезпечно...

У станового брови підвели ся в гору, уши насторочили ся.

— Хтож він такий? Паспорт питав у його?

— На щоби я його питав; колиб я був письменний, а то я питаю, а він ткне мені якусь бумажку, скаже: паспорт... щож я там розберу?

Становий тямив, що соцький каже правду, не згавбив його, а тільки спитав: з чого він бере, що той подорожній людина небезпечна?

— Я, бачте — дивлю ся — у його возок чудний, мережаний, таких у нас не роблять, такі візки у Польщі роблять; і возок той стоїть на копильчаках; виходить, що чоловік виїхав ще до сїгу, значить — Іде здалека; а він мені каже, що він їде від Кащенка... А я собі їмкаув і думаю: хіба таки у такого великого пана да не було-б саней, і на щоби він посилав у »Париж« і сани і возок?... Глянув на кирею, а кирея у того хлопята знов не наша; відлога на їй гостроверха і вся вона червоним облямована, зовсім отак, як на тім боці у Польщі; так я думаю

до Триєсту і Венеції і вертаючи звітам слу- чайно прочитав сю статейку і рішучо її за- печив.

В кузні польско-вірменського «Przedświt-a» уковано инше оружє, котре зараз хватив в свої руки москвофільський «Галичанін» і подав в 193 ч. ось яку новинку:

«Посольській кандидат австрійського міні- стра иностранних діл.— Львовській Przedświt со- общаєт, що намістник гр. Пининский, а разом с ним также моральний ржонд і его централь- ний комітет для виборових розбоїв биля про- тивні соймовой кандидатурі пана Александра Барвінського, проневірившогося польскої народ- ной ідеї тим, що разом з другими русекими по- слами вишел із сойма і при том еще от імени виходивших сділал заявленіє о причинах рус- ской сецесії. Жертвою той сецесії пали также другії рускіі соймовіі послы за ісключенієм о. Мандичевского, Охримовича і Остапчука, кото- риві послі сецесії явились в сойма і во время сецесії отсутствовали. Такою жертвою сецесії іміл стати также і Барвінський, если би міністр иностранних діл гр. Голуховский не затребовав категорично его вибора. Само собою понятнo, що требованію поляка-міністра иностранних діл должен был удовлетворити і намістник і стан- чковский центр. комітет і для того кандидату- ра п. Барвінського не іміла со стороны польско- правительственной ніякого противника. Із того слідовало би заключати, що австрійское міні- стерство иностранних діл все таки розсчитиваєт еще на то, що при помощи Барвінського удасть ему сділати в Галичині центр малорусско сепаратистичного національного і політического дви- женія, которое разом з польским національным і політическим движенієм поддерживало би план германского канцлера Бісмарка о созданіи кієв- ского царства. Так по крайней мірі говорилось в кружках наших новоеристов во время розгара новой ери, когда пок. Сильвестр Сембратович разом з Казиміром Бадені публічно заявили, що всякій русекій галичанин, не подчиняющийся новоерской програмі, не может бити допу- щен ні в сойм, ні в державную думу. Но видно, що галицко-польскій правительственный політики не так весьма много розсчитивають на Барвін- ского, если вчерашній «Дзєвнїк польскій», же- лая того політика совершенно в очах сполечной ерархії компромітовати, пустил слух, що будто би Барвінський організуєт масовую депутацію к імператору з жалобою на злоупотребленія при послідних соймових виборах».

Що деякі польскіі політики накладають з москвофїлами проти п. Барвінського і націо- нальной руской ідеї, в сїм вивеняє нас також брїдєкїй наш дописуватель, котрий про останні вибори више нам ще ось що:

«З виборчої кампанії пересилаю Вам афі- шу на доказ (се афіши польско рускі від «Сел. Ради» з кандидатурою Громницкого), що ми бо- роли ся не з Ничаєм, але о много хитрійшим

противником, бо з консолидацією Поляків з мо- сквофїлами, що ставили кандидатом нотара Громницкого і за ним розлітали тисячі афішів а цілу середу в день і всю ніч з середи на че- твер вели вельми живу агітацію в користь Громницкого і доперва о 1/27 рано зріє ся Гро- мницкий всіх своїх голосів в користь Ничая, коли побачив, що заходи консолидації даремні. Противники наші побачили, що кожний з нас голосував з переконанія. Замітно і на сором го- лосував за Ничаєм о. Каранович з Миколаєва (се зрозуміло для нас, бо посрамовившись з кан- дидатурою Тяничкевича, не мав иншого вихо- ду. — Ред.)».

Отее все може стати певним доказом, як москвофїли лучать ся з Поляками, щоби лише не дати розвивати ся рускій народній ідеї і ставити перепони всім тим, що про сю ідею дбають.

Церковний хрунь.

Сум і жаль збирає на вид тяжкої зради своєї народної справи самими селянами, сеї підвални кождого нар. да. Ой, погано оно дуже, коли селянин, що в своїм селі засїв ся і зріє ся зі своїми сусїдами, своїм родом і ровесника- ми, задля якоїсь марної користи відриває ся від цілости, стає навспак бажаням та інтересам ці- лого села і зі своїми найблизніми веде нечесну, соромну борбу.

А таких одиниць у нас намножило ся на жаль по селах. Чи то навчить ся старшувати над людьми у війську, як «пан капраль» або «фір», чи десь обітре ся об панські пороги, або хоть панську стайню, чи де у місті побуде, та навчить ся цвенькати по польски — наш мужик стає часто гордим і ворожим для своїх. Замість вказувати ще другим, менше бувалим, та ві- дучим сусїдам, дорогу до народного відродженія, до суспільного гаразду, они стають байдужними на народні справи, відчужують ся від сеї струї, яка починає проникати вже найнижчі верстви, а лише дбають про себе, запопадаючи ласки у можних, хотий ворожих нашому народови еле- ментів. І при першій ліпшій нагоді такі одиниці готові зрадити свою справу хотьби за ціну гань- би і погорди своїх.

Сум і жаль бере, що у нас проявляє ся як- раз між независимим селянством, сею народ- ною опокою, так вже звисний у нас тип «хрунї». Найбільше розвельможив ся у нас «виборчий хрунь», бож і вибори сїють найбільше демора- лізації по селах. Замість нести з собою подих почутя горожанської свободи, зрозумїє суспіль- ний прав і обовязків, розбуджувати почутє для горожанських чеснот і заслуг, кожді вибори у нас стають доказом умєних сторін суспільного устрою: привати, протекціоналізму, безличности і несовісности. З «виборчих хрунїв» розплоджу-

ють ся відтак всякі инші хрунї, повітові, сїль- скі, шкільні, читальняні і др. хрунї.

Але до тепер нас ще Бог хоронив від цер- ковних хрунїв. Спори між громадянами не пере- ступали порога сьвятині і в обличю Бога сти- хали пристрасти, замовкали сварні. Та на жаль і на сум наш навіть того ми мусїли дочекати ся, що між руским селянством найшли ся такі ви- родки, які не вагають ся покидати свою віру, хулити Богови, аби лише догодити своїй нена- висти, аби лише доскулити своїм братам і сво- му духовникови.

Сум і жаль бере ся, коли читавш, що такі «церковні хрунї» з Трибуховець, гусятинського повіта, замістили, очевидно з чнеїсь намови, в руськожернім Dziennik-u polski-m! Се хрунїв- ске «Oświadczenie» виписане по польски і зву- чить дословно: «Ми низше підписані влощяне гміни Трибухівці, разом з нашими жінками і дїтьми, просимо о заміщенє в поважаній часо- писи слїдуючої

відозви:

На дни 8. вересня с. р. збезчестив нас в церкві підчас богослужєня і виключив з церк- ви о. Ілько Лабій з Трибуховець за се єдино, що ми не голосували на его радикальну листу, лише на умірковану «польско-руську». Супротив сего, що з церкви нас соромно викинено, а тим- самим вступу до неї нам зборонено, мусимо змінити наш обряд на римо-католицкий, а колиб нам сего зборонено задля конкордату, тоді мусимо перейти на православє.

Прикро нам і тяжко, що мусимо змінити наш обряд, який визнавали наші праїди, зі сльозами в очах мусимо попрощати нашу цер- ков, побудовану за наші власні гроші, але Бог найвисший осудить колись сьвященників - ради- калів!

Трибухівці 10. вересня 1901. Матвій Гуцал, начальник громади, Антоні Бродзїнський, рад- ний, Міхал Череватюк, радний, Юзеф Романчук, Міхал Башович».

Не знаючи справи, не будемо ставати в о- бороні о. Лабія, але як би не було, сї церковні хрунї повинні розрізнити особу сьвященника від церкви, уломність натури чоловіка від слова Божого та задля якої-небудь марної причини не підносити публічно голосу апостазії. Се хру- нївське «осьвядченє», в яким они називають ру- ську листу — радикальною, а руского сьвященни- ка — радикалом, та грозять переходом на поль- ске, або московське — лише більшим соромом по трило їх. Навіть сей сам «Dziennik polski», під якого опікунчі крила они удали ся, осудив его достаточнo, висказавши ся, що «осьвядче- нє» се свідчить, як поверховним і плитким є релїгійне почутє в масах руського народа». Тіль- кож не «в масах», — не треба узагальнювати сего случяю, а в сїх кількох трибуховецьких хрунях, яких дай Божє, щоби більше не зійшло в нашій народно-церковній громаді!

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: гр.-кат. Захарїї; рим.- кат. Юстина. — В четвер: гр.-кат. Чуда Ми- хаїла; рим.-кат. Януарія.

— ВПреосьв. Митрополит Шептицкий виїхав ни- нї о 8. год рано до Олеська на торжество ко- ронації ікони Пресьвятой Богородиці.

— Духовна місія відбуде ся в днях 18, 19, 20 і 21. с. м. в Ветлинї, ярославского деканата, свідми деканального духовенства. На закінче- нє місії приїде Преосьв. єпископ Чехович.

— Новим красним маршалком, як подає знов «Przeгляд», а за ним другі польскіі дзєвники, має вже напевно стати гр. Андрий Потоцкий, якого номінація наступить зараз по скінченю виборів. Буде він на сїм становиску десятим з ряду маршалком, а другим з роду Потоцких.

— Переворотність «Dziennik-a Polsk-ogo». Покли- куючись на недавну нашу новинку про записи до руской школи вправ в Станиславові, згадав Dziennik, що до клас сеї школи виисало ся ли- ше по кілька учеників, але не подає, хто сему винєн (директор Войцеховский), лише з того ви- водить, що вїбито до руських шкїл нема кому ходити! Ось переворотність!

— Руска Бєсїда в Тернополи устроює в недї- лю 22. вересня в своїх комаатах вечерок з тан- цями. Вступ 1 кор. від особи. Стрїї визитовий. Окремих запрошень не висилає ся.

— 3 Ярослава. Понеже дня 24. вересня відбу- вати ся будуть вправи духовні для сьвящени-

соби: може воно те хлопя ким підослає тай не дав йому поратунку; думаю: нехай воно поси- дить в заметі, заким я відлепартую і почую на- каз вашої милости...

— Добре ти зробив; а щож, як він утече?

— Куди йому! без людської заповоги сам зроду-віку не виратусь саней з заміту, а колиб і виратовав, дак хйба ми не доженемо?... неда- леко заїде.

— Добре! бігай і зараз же його до мене.

— Я миттю, тільки про случай треба ще когось кликнути, бо може сам і не виратую са- ней.

— Клич, та швидче!

— Щасливий день, говорив собі на думці становий: там повісив ся; щось перепаде, а тут теж не без чогось... Колиб справді шпїг! от лахва була... і начальство-б похвалило. — Гм!«

Становий потер долонею лоба і подумав: може бути! тепер саме війна; Туркам треба зна- ти, як у нас і що і яким шляхом придатїйше прямовати... Певне, що шпїг... у Кащенка був, каже: гм! значить вивідував; а може!... от ко- либ справді!..

Становий тер руки і ходив по хаті.

Не минуло й години, як Одинець в супро- воді Глушка і ще двох верховнїв підїхав до квартири станового Кондрєнка.

— Ти хто? було перше слово Кондрєнка до Одинца.

Той відповів.

— Покажи паспорт?

Одинець кинув ся до пакунку. Ова! він аж сполотнів, не знайшовши паспорту і згадавши, що забув його у Кащенка в купі з инши- ми своїми паперами.

Становий спершу лукаво усміхнув ся, а далі насупив брови і став ходити по хаті, мір- куючи, що його діяти далі з Одицем?

— Коли Одинець бреше, думав собі Кон- дрєнко, дак тут пісня коротка: яко безпаспорт- ного, може й волоцюгу, а може й шпїга, до ранку в арешт, а ранком до міста, в земський суд... А що, коли він правду каже і справді за- був свої папери у Кащенка, а се незручно; Ка- щенко не подарує... Гм!... треба щоб було і стро- го по закону і собі добре... Хйба послать вер- ховнїя до Кащенка?

Остання Кондрєнкова думка — була і дум- кою Одинца і він дуже зрадїв, коли останній почав його благати, щоб вирядив його коштом гонця до Кащенка.

Гонець побіг верхи з листом Одинца до Кащенка.

(Дальше буде).

ків в перемишли, з тої причини заповіджений «вечерок з танцями» на дохід Бурси ім. св. Онуфрія в Ярославі не відбуде ся того дня, але в тиждень пізніше т. є. 1. жовтня.

— **Із Станиславова.** Надзвичайні загальні збори «Товариства Руских жінок в Станиславові» відбудуть ся дня 26. с. м. о 3. год. пополудні, а на случай недостаточного числа членів о 4. год. пополудні того самого дня в комнатах «Института дівочого» при ул. Казимирівській ч. 46.

— **Для лікаря Русина** трапляє ся добра посада з річним доходом 2—3 тисячі злр. Близької відомости уділять Адміністрація «Дѣла».

Вписи до ветеринарній академії у Львові будуть відбувати ся від дня 1. до 8. жовтня с. р. При вписі треба предложити свідощтво зрілости (з гімназії або з реальної школи) і метрику; вписове виносить 10 кор., чесного не платить ся.

— **Сензаційну вість** замістив віденський Reichspost. Львівській дописувателю доносить єму, що межі командантом перемиського корпусу а намісником гр. Пінівським прийшло до непорозуміння. Ген. Гальгочи обійшов ся з намісником легковажно, за що намісник визвав єго на поєдинок. Справа оперла ся о цїсаря, котрий орік, що ген. Гальгочи не обовязаний прийняти поєдинку з огляду на свій вік (звиш 60 літ).

— **Новий спосіб переконування** наїшли собі польські радикали і соціялісти. В своїх органах, львівським «Monitor-i» і краківським «Naprzod-i» нотують скрупулятно кожде «mordobicie», яке дістане ся провідникови одной партії від провідника другої. Недавно тому оголосив п. Вітик про таке зневаженє п. Брайтеле, опісля на п. Вислоуха нападли аж двічі у Львові, а тепер в «Monitor-i» якийсь Лїнїський оповіщує, що дня 12. вересня «виполічковав публічне Ігнацеґо Дашиньського».

— **Іменювання Міністер** прозвіти іменував для медичних ригорозів на львівським університеті: правительственным комісарем кравого референта санітарного радника двору д-ра Йосифа Меруновича, заст. кравого інспектора санітарного цїсарского радника д-ра Йосифа Барчицкого, співекзамінаторами при II с. ригорозі надзв. професора університету д-ра Станислава Бадзіньского, заступником прив. доцента, примаря д-ра Йосифа Вічковського; співекзамінатором при III ригорозі звич. професора університету д-ра Володимира Лукаевича, заступника приват. доцента санітарного радника д-ра Гляриши Шрамма; екзамінаторами для передвстунних іспитів: з фізики проф. д-ра Ігнатія Закшевского, з ботаніки проф. д-ра Теофіля Цесельского, з загальної хемії проф. д-ра Брон. Радзішевского;

для фармацевтичних ригорозів правительственным комісаром д-ра Йосифа Меруновича, заступником д-ра Йос. Барчицкого; екзамінаторами з хемії загальної і фармацевтичної проф. д-ра Брон. Радзішевского; з фармакогнозії проф. д-ра Вяч. Собераньского, співекзамінатором антикаря Якова Пінес-Поратиньского, заступником антикаря Кароля Склепіньского.

— **Наука руского язика і письменства для дівчат**, що ходять до чужих шкіл, відбуває ся що суботи від 3. год. пополудни в домі при Стрілецькій площі ч. 6 в партері в школі ваділовій ім. Т. Шевченка. Виділ «Руского Товариства педагогічного» звертає ся вдруге з уклїною просьбю до патріотичних родителів і опікунів, щоби заохотили свої діти ходити на сю науку, котрої хосенність повинна бути ясною кождому тамуцому Русинowi. Ся наука відбуває ся в трех курсах. На найвишнім курсі учить Вп. професор рускої гімназії др. Іван Копач.

— **Вибір 4. посла з міста Кракова** відбув ся вчєра. Послом вибрано Яна Роттера 2000 голосами. Др. Лев Горвиц одержав 1623 гол., а 8 гол. упало на К. Бартошевича.

— **Посол Бойко у Львові.** Дня 29. с. м. відбуде ся у Львові віче, на яким стане перед виборцями ново вибраний посол Яков Бойко.

— **Судовий репертуар.** Перед львівським трибуналом присяжних судів теперішньої каденції відбудуть ся ще отсі розправи: дня 27. с. м. Франц Дембовский о крадіж і Адольф Геґедус згл. Шпільман о необичайність; 28. с. м. Шенсе Надлер о необичайність; 30. с. м. Мечислав Сотницький о крадіж; 1. жовтня Айзіґ Мойсей Люненфельд о обманство; 2. жовтня Іван Оленич о убійство; 3. жовтня др. Казимир Осташевский-Бараньский о обиду чести; 4. жовтня Витовт Реґер і тов. прасовий процес через два тижні; 18. жовтня Генрик Ревакович і тов. прасовий процес.

— **Президентура Сполучених Держав.** Президента Сполучених Держав вибирають на чотири літ. Після звичаєвого права ніколи одна особа не буває президентом три рази з ряду. Сєго придержують ся президенти від часу, коли Вашингтон відказав ся президентури, коли єго вибрано третій раз. Президент поберєє річно 50.000 долларів пенсії, мусить бути авхоттовом американьскої землі і мусить мати що найменше 35 літ. Президент має право систувати всякі ухвали конгрєсу, однак мимо того ухвала стає ся

законом, коли перейде 2/3 голосів палати послів і сенаторів. Президент є вождом сухопутної і морської армії Сполучених Держав. Віцепрезидент одержує 10.000 долларів річно, а вибирають єго на 4 рока разом з президентом. З урядом віцепрезидента лучить ся уряд презеса сенату, а в случаю резигнації або смерти президента віцепрезидент займає єго місце до кінця чотиролїтї. Тодї сенат іменує презеса сенату з межі своїх членів але з пенсією 8.000 долларів. На случай смерти або резигнації віцепрезидента секретар стану вістає начальником краю, а наколи би і єго не стало, то прочих 6 членів кабінету має обняти керму держави, під услївом, що кождий з них має 35 літ і є авхоттоном Америка. Від часів Вашингтона лише 5 віцепрезидентів вістало президентами, а іменно: Жон Тільор по смерти генерала Гарісона в 1841. р., Мілярд Фільмор по смерти генерала Захарія Тайлора в 1850. р., Андрей Жонзоль в 1865. р., Артур Шестер по замордованю Жемса Гарфільда і вінї Теодор Росевельт по траґічній смерти Мек Кінлія.

— **Вибух бензини.** В Франкфурті в дроґуерії Гльокке і Чарика експлодувала бензина, причім одно крило дому завалало ся, а 5 осіб згнуло.

— **Опіка над дітьми** налогових піяків. Петербурські часописи доносять, що в російських законодавчих кругах мають намір окремим законом обмежити власть алкогольіків над своїми дітьми.

— **В справі еміґрації до Австралії.** Союзний парламент австралських держав в Мельбури вів наради над обмеженем іміґрації до Австралії. Вкінці ухвалено, що кождий іміґрант мусить зложити іспит в однім з європейських язиків, на доказ загального образования.

— **Правдивий Англік.** На дворець Сан-Лазар в Парижі прийхав оводі малий хлопчина в жовтих черевичках, в коротких споденьках, з подорожною турбиною і т. ин. Коли не міг з ніким розмовити ся по анґлійски, заведено єго на полицію. Хлопець не відозвав ся ні словом, лише звив шапочку і показав єї дно джурному урядникови. Там був вицисаний цїлий єго родовід, дальше, що має гроші в однім з банків, та що їздить, аби образувати ся. Урядники остовніли. Один з них відозвав ся до хлопця по анґлійски: «Як се, приїздиш до Франції, не розуміючи ні слова по нашому...» — «Як-раз хочу навчити ся вашої мови» — відповів хлопець. Коли запитано єго о вік, хлопець відповів, що має сім літ. При відході казав прикликати дорожку, поклонив ся комісарєви і поїхав до свого «банкїра».

— **Конкурс на посаду секретаря** повітової ради в Жовкві розписаний з речинцем до 30. жовтня с. р. Платня 3.200 К річно. — Надірокура торія державна у Львові розписує конкурє на посаду прокуратора в Стрию в VII кл. ранґа. Поданя можна вносити до 10. жовтня с. р.

— **Ц. к. Дирекция залїзниць державних у Львові** оповіщує:

XII додаток до тарифа особовой з дня 1. жовтня 1899 для західних залїзниць локальних. — З днем отворєня руху на залїзницї локальної Гінтер-Тшебав-Льоховіц входить в жите додаток XII до повисшої тарифи. В тім додатку заміщєні постанови тарифові і зіставленє віддалєнь кілометричних для згаданой залїзницї локальної, як також доповненя і зміни тарифи головної і додатків VII і XI. — Цїна 20 сотиків

— **Дрібні вісти.** В Сїдїм коло Самбора помер емер. урядник суду, Едвард Звірнський, в 70. р. жита. — В Дрогобичи прихоплено ще одну фальшиву десятку. — Винчєне п. Володимира Тисєвского, укінченого богослова, з панвою Марією Гарасевичівною відбуде ся дня 24. с. м. о 8. год. вєчером в Чернівєві (поч. і тел. в Букачівцях). — На вчєрашнім засїданю надзираючої ради Банку гіпотєчного вибрано презесом сєго банку Адама гр. Голуховского на місце помершого гр. Семєньского-Лєвицкого.

— **Вісти з перемиської єпархії.** Канонїчну інституцію на Скопів одержав о. Ів. Демянчук. — До канонїчної інституції завізвані оо.: Мир. Чирнявский на Броніцу, Вас. Романовский на Уґнів, Ант. Макар на Уйковичі. — Презенти одержали оо.: Стеф. Козєнка на Рїчицу, Конст. Миколаевич на Тєглів, Мих. Пирожок на Ульгівок, Ів. Калиньский на Жабче мурованє. — Завідатєльства одержали оо.: Богд. Полянський в Чорнорїках, Анатоль Хиляк в Крамарівцї, Ем. Минкович в Мхаві. — Крилошаньскі відзнаки одержав о. Кар. Должяцкий, парох в Зїболках. — Сотрудництво в Любичи одержав о. Ів. Курило.

— **Родимці! Памятайте на бурсу «Шкільної Помочи» в Самборі.**

Телеґрами.

Відєнь, 17. вересня. Вчєра представителі обох правительств: австрійского і угорского, роз

почали спільні конференції нової австро-угорської митової тарифи. Субстратом нарад є проєкт тарифи, опрацьований австрійским правительством. Уґри не предложили свого проєкту, але запропонували лише деякі зміни до австрійского проєкту. Сї конференції будуть трєвати коло 6 тижнів.

Берлин, 17. вересня. Цар запросив цїсаря Вільгельма і кн. Генрика на манєври російської флоти слїдуючого року.

Бруксєля, 17. вересня. З доброго жєрєла довідують ся, що на конференції міжнародній, яка має відбути ся в сираві анархїстів, італійське правительство запропонує як средство кари депортацію анархїстів до ізольованих місць.

Вашинґтон, 17. вересня. Після найновїших постанов відбуде ся вї вторник перед полуднем в ротунді тутєшного капітолю упокійне богослужєнє. Моцї остануть до вєчера в вєчєра в ротунді, а потім в тожєственнім походї відпровадять їх на дворець; в сєреду зложать на вічний супочпок до гробу в родиннім місті Кантонї, в станї Орїо.

Буфальо, 17. вересня. Моцї Мек Кінлія вчєра рано перевезєно з ратуша на дворець. Похоронний похід робив велике вражєнє своєю простотою. Росевельт супроводять моцї до Вашингтону.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

— **Нові папєрові 10-коронівки.** До дня 7. вересня с. р. було в єборотї 35.720.000 К в 10-короньких банкнотах, і тільки стягєно давних 5-риньскових банкнотів. Нові 10-коронівки покриває в банках запас золота. Доси австро-угорский банк не видав ще державним касам стягєних 5-риньскових банкнотів і держить їх в своїх касах до висоти 83.6 мїл. корон.

Малий фейлетон.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

В сьвіт за очі.

Приїшли жиди, купили нашу хату
І вєсь, що в хатї було, і торґу добили,
І положили гроші на заплату
І взяли хату.

Одїж і лахматє,
Що було в скрини і що було в хатї,
Згорнудам разом і зібралам діти.
Сумні прибігли і кажуть до мене:
«Лїшим ся тутка, та лїшим ся нєнє,
Нам тутки добре».

«Ох добре вам діти!
Кожде з вас бєсє, голє, неогрїтє
І так вам добре? . . . Ні, не час просити,
Кожде з вас їста хоче, хоче жити,
А як питаю? . . . Гейже в сьвіт за очі,
Коли нас рідний край живить не хоче!

На віз ми сїли.
Щаслива дорога
У сьвіт далекий, за ріки і морє!
Працайте рідні сєла, діброви і гори,
Мєні вас жаль, жаль дуже, так щож,
[милий Боже,
Коли земля нас рідна виживить не може!

На віз ми сїли. . . Ранок був холодний
І вітер завивав і прошибав нам тіла.
«Так мєні зимно, я такий голодний» —
Кажє до мене мій малий несьміло:
«Вєрїм ся мамо!»
«Цїтьтє мої діти,
Там хлїба бїльше, сонцє красїше сьвітїть,
Лїш тихо будьтє!»

І беру на руки,
А сєрцє рвєть ся і скимить з розпуки.
Минаєм церкву стару при дорозі,
Їдемо біля цвинтарної брами,
А діти в голос: «Ми хочем до Бєзі,
Хочем до тата!» — і вчїпились мами,
І так просили, так сумно кричали,
Що просьбу конї пїймили і стали.

Війшлисьмо в церкву, на коліна впали
І перед Бога Всевишнього треном
В щирій покорі так смирно лежали,
Таким глибоким припали вклонном
Мої дрібонькі, безталанні діти,
Як ті прибиті бурею і громом
Весняні квіти.

О, Ти Пречиста, сьвята Божа Мати,
І Ти страдала пробита мечами,
І Ти втікала з батьківської хати,
Зглянь ся над нами!

Ми не кидаєм рідинної стріхи
Задля маєтків, ані задля втіхи,
Але що жити нам не хочуть дати!
Прости нам Мати!

Долоні наші моголі покрили,
Як струни з праці рвуть ся наші жили
А хліба, хліба годі нам дістати —
Прости нам Мати!

І Ти Всевишний, що правиш над сьвітом,
І печалиш ся мушкою і цвѣтом,
І пташкам стелиш на галузці ложе —
Прости нам Боже!

Ти дикі дебри звѣрам для вигоди
А рибама ріки дав і тихі води,
Лиш ми на сьвітї ідемо шукати
Хліба і хати!

Війшлисьмо з церкви, а білі берези
Шуміли сумно і листе як слези
З вітром пускали, а діти просили,
Щоби йти з ними до тата могили.
А та могила на окопі була.
Над нею липа рамена нагнула,
А що не було там хреста з дубини,
То виріс корчик чорної тернини,
І в небо витяг свої віти голі,
Сьвідчив про муки хлопські і про болі.

І бідні діти наче пташенята
Лицем принали до могили тата
І кличуть сумно:

»Гей, ци цуєс тату,
Мамуня насі взе продали хату.
Хату продали, столоду, комори
І їдуть з нами далеко за море.
Пейсатий Моско куняв насу хату —
Будь здоров тату!
Будь здоров! Слезамі батька пращали
І змну могилу бідні в розпуці товкли
[головками,
Та все просили матери на силу:
»Не їдьмо мамо! Не кидаймо тата!»

І в тую хвилю розпука крилата
На нас як хмара градова упала,
На хвилю память і чуте відняла.

Я перна встала.
»Час діти в дорогу!»

Зірвались, ще раз поклонились Богу,
Землі сьвятої вхопили в шматину
І з тим пустились у чужу — чужину.
Бережани 1895.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движими против огневих шнід.

»Дністер« припоручило Пресьвящ. Ординарияти Всєч. Духовенству і вірним всім трєх Єварахій

Фонд гаранційний »Дністра« з днем 31 грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор	11 сот	увагом 620.406 кор. 65 сот
Резерва премі	171.942	—	
Резерва спеціальна	6.000	—	
Фонд емеритальний	30.924	54	

Тарифи »Дністра« умирковані. Надвишка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії

»Дністер« виплатив до 31 грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкода ліквідують ся безпородочно в присутності Делегата і 2 членів

Полісн »Дністра« приймають при позичках гіпотечних Банк кравчий і Каса опадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терембові, Заліццях, Городку і Богородчанях

НА ЖИТЕ треба обезпечатись тільки через »Дністер« в Товаристві заїмні обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через »Дністер« іде часть аровізії на рускі публичні добродійні цілі; полісн і квіти видає Кракіське Товариство рускі

»Дністер« пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях. де ще нема бязьма агенцій »Дністра«. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізані

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові

Селяне! убігайте ся тільки о агенції »Дністра«

Від огню обезпечайте ся тільки в »Дністрі«.

На жите обезпечайте ся тільки через »Дністер«.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи »ГЕРМАНА« ул. Сєнішна.
Небувала, сензацийна програма!
від 16. до 30. вересня 1901.

При співучасті військової музики 80. н. п.

1) Bonnetty, з тресурою 100 звірять. 2) Du Cane Trio, сензацийний акт воздушний з зеркальними рефлекторами. 3) The Wheelers, найкомічнійші американські біциклісти. 4) Soeurs Fernando, музична атракція, fin de siecle. 5) Les Sadiettes, ексцентричні дуєтисти. 6) Оркестра і реклямограф. 7) Bianca, артистична артистка на трапезі. 8) Richardo з Сальвін, містичний електричний кіш цвѣтів. 9) Risa Bardі, лірична співачка. 10) Elvira, еквілібристка і трансформація на ливні. 11) The Gelins, ексцентрична комічна пантоміна.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В неділю і сьвята два представлення. Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня		6:25	до	Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6:20	з	Чернівців (Львів, Галацу), Гусєтина	1:55	6:30	до	Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
	6:46	з	Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. як	2:08	6:43	»	» дв. Підзамче
	7:45	з	Янова	6:35	6:35	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Берлина
	8:00	»	» на дв. головний	2:55	9:00	до	Скольного, до Лавочного (1. лпн. до 15. вер)
	8:10	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9:15	9:15	до	Янова
	8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:25	9:25	до	Підволочиск, Бродів, Гусєтина дв. Підз.
1:35	8:50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9:42	9:42	»	» дв. гол.
	11:45	з	Ряшова, Любачова, Самбора	10:20	10:20	до	Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
	11:55	з	Станиславова (Керемезе, Потутор)	10:25	10:25	до	Чернівців
	12:55	з	Янова	1:25	1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і сьвята
	1:10	з	Скольного, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2:15	2:15	до	Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і сьвята
	3:14	з	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	3:05	3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
	4:40	з	Самбора, Борислава, Стрия	3:15	3:15	до	Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.
2:20	5:11	з	Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3:26	3:26	до	Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
2:35	5:35	»	» на дв. голов.	3:30	3:30	до	Ряшова, Хирова, Любачова
	5:50	з	Кракова	НІЧ			
1:45	5:40	з	Чернівців, Іцкан	12:45	6:10	до	Станиславова
	6:00	з	Сокаля, Белзця і Любачова	6:20	6:20	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
НІЧ				6:30	6:30	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвѣт. 1902 шоденно
	7:36	з	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	6:35	6:35	до	Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
	8:50	з	Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.	7:10	7:10	до	Тернополя, Бродів дворець головний
	9:41	з	Янова від 1. мая до 15. вер. шоденно	7:32	7:32	дворець	Підзамче
	9:20	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	7:26	7:26	до	Сокаля і Рави рускої
8:40	9:50	з	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	7:52	7:52	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
2:31	9:40	з	Чернівців, Букарешту	9:30	9:30	до	Янова від 1. мая до 15. вересня
12:15	10:20	з	Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	10:30	10:30	до	Чернівців і Іцкан
	10:20	з	Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.	11:00	11:00	до	Кракова, Відня, Варшави
	10:02	»	» на дв. голов.	11:10	11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:12	з	Підволочиск Коничинець на дв. Підзамче	11:32	11:32	»	» дв. Підз.
	3:35	»	» на дворець головний	4:15	4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора
				4:45	4:45	до	Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.

ЗАМІТКА: Білети нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті видають білети їзди: звичайні білети агенція часописей Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсман ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети значайні і всімішні, тарифи, ізстроєні провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне п. н. авіаційне державних (ул. Красна ч. 5. в будівлю, східн. П. двері ч. 62) в урядових годивих (8—3 а в сьвята 9—12).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешованя папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і від власним ключем, де безлично і дискретно перешовувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдодатливіш зарядження. Припис дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовим.